

Praha 8. 9. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

GENETICKÉ TESTOVÁNÍ POMÁHÁ PŘEDCHÁZET RAKOVINĚ VAJEČNÍKŮ. VFN OTEVÍRÁ NOVOU AMBULANCI LÉKAŘSKÉ GENETIKY

Výskyt rakoviny vaječníků v Česku za posledních 20 let klesl téměř o pětinu. Významnou roli v prevenci u žen s dědičným rizikem hraje genetické testování, které umožňuje odhalit zvýšené riziko ještě před vznikem onemocnění a včas nabídnout účinná preventivní opatření. Všeobecná fakultní nemocnice v Praze dále rozšiřuje komplexní péči o tyto ženy a na Klinice gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN u Apolináře otevírá novou ambulanci lékařské genetiky.

Podle dat Národního onkologického registru bylo v roce 2004 v České republice diagnostikováno 1 212 nových případů rakoviny vaječníků. V roce 2024 bylo diagnostikováno 952 nových případů, tedy o 260 méně než v roce 2004.

Rakovina vaječníků i nadále patří mezi nejzávažnější gynekologická nádorová onemocnění, mimo jiné proto, že dosud nemáme vyšetření, kterým bychom ji mohli odhalit včas. U části žen však lze díky genetickému vyšetření odhalit vrozené riziko a následně nabídnout účinná preventivní opatření. Pokud je vrozená predispozice prokázána, mohou lékaři ve vhodném věku doporučit preventivní odstranění vaječníků a vejcovodů ještě před vznikem nádoru.

„Rakovina vaječníku zůstává nejzávažnějším z gynekologických nádorových onemocnění. Bohužel dosud nemáme vyšetření, kterým bychom onemocnění mohli odhalit včas. Jedinou, ale velmi účinnou formou prevence pro část pacientek je odhalení jejich vrozeného rizika a preventivní odstranění vaječníků a vejcovodů ještě před tím, než u nich rakovina vznikne,“ vysvětluje prof. MUDr. David Cibula, CSc., přednosta Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN.

Klíčové je najít rizikové ženy včas

Velký význam má genetické testování příbuzných pacientek, u nichž už byla prokázána mutace spojená se zvýšeným rizikem nádorového onemocnění. Díky tomu je možné identifikovat zdravé nosičky mutace a nabídnout jim odpovídající preventivní péči.

Na Klinice gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN provedli lékaři za poslední čtyři roky 200 preventivních operací, při nichž byly ženám se zvýšeným genetickým rizikem odstraněny vaječníky a vejcovody. *„Z našich dat vyplývá, že přibližně 95 procent preventivních operací je provedeno v době, kdy je nález ještě zcela v pořádku, a pouze u malé části pacientek zachytíme časné přednádorové nebo nádorové změny. Klíčové pro zdravé nosičky mutací je naplánování preventivní operace ve správný čas,“* říká MUDr. Michal Eminger, onkogynekolog Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN.

Praha 8. 9. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

VFN soustřeďuje péči o rizikové pacienty na jednom místě

S rostoucí dostupností genetického testování roste také počet lidí, u nichž je potřeba zajistit dlouhodobé sledování. Ve VFN proto fungují programy pro osoby se zvýšeným rizikem nádorových onemocnění, na nichž spolupracují především Onkologická klinika a Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie.

Pacientky jsou nově při vstupu do programu rozdělovány mezi gynekologa a onkologa podle typu rizika. Péče tak není duplicitní a zároveň se soustředí na potřebná vyšetření a sledování ve věkových obdobích, kdy riziko stoupá. *„Pravidelné sledování osob s geneticky zvýšeným rizikem nádorových onemocnění může zásadně ovlivnit jejich prognózu. Umožňuje zachytit nádor v časném stadiu a v některých případech jeho vzniku i předcházet. Ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze tuto dlouhodobou a komplexní péči zajišťují ve vzájemné spolupráci Onkologická klinika a Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie,“* uvádí doc. MUDr. Michal Vočka, Ph.D., přednosta Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN.

Programy sledování osob s dědičnou predispozicí k nádorovým onemocněním fungují ve VFN již od počátků genetického testování v České republice. Nemocnice dnes patří k největším pracovištím v zemi, která se této skupině pacientů věnují. Odborníci VFN se zároveň podílejí na tvorbě doporučení pro sledování lidí s dědičnou predispozicí k nádorovým onemocněním v České republice.

Nová ambulance lékařské genetiky přímo u Apolináře

VFN zároveň navyšuje kapacitu genetických konzultací. Na Klinice gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN u Apolináře vzniká nová ambulance lékařské genetiky, která se stane součástí komplexní péče o pacientky s dědičným rizikem nádorových onemocnění. Otevření ambulance rozšiřuje dosavadní mezioborovou spolupráci a umožní těsněji propojit lékařskou genetiku, gynekologii, onkogynekologii a onkologii.

„Znalost genetického profilu pacientky nám umožňuje lépe porozumět jejím individuálním rizikům, a především cíleně nastavit prevenci, léčbu i následné sledování skutečně na míru. Snažíme se o to, aby celou péči, od genetické konzultace přes sledování až po preventivní výkony, mohly ženy absolvovat na jednom místě v rámci jednoho týmu,“ doplňuje MUDr. Zdeněk Laštůvka, Ph.D., z Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 8. 9. 2026

TISKOVÁ ZPRÁVA

World GO Day tradičně připadá na 20. září

Dvacáté září se stalo celosvětově symbolem onkogynekologických diagnóz. Připomínáme si důležitost prevence a časného zachytu gynekologických nádorových onemocnění. Účastí na World GO Day podporujeme osvětové programy a zároveň vyjadřujeme podporu ženám, které těmito onemocněními procházejí.

Pacientky, lékaři, zdravotníci i veřejnost se mohou zapojit do charitativní Fialové jízdy World GO Day. Můžete jet na kole, koloběžce, běžet nebo se projít. Peloton vyrazí v 10 hodin od Základní školy Botičská, Botičská 8, a v cíli u areálu Rosmarina v ulici Vltavanů bude připraven bohatý doprovodný program.

[Jízda World GO Day – goday.cz](http://goday.cz)

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů.

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074